

Свагдешњи и јединствени
Затред

КРАЉЕВСКИ

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ

БРОЈ 1 ДИНАР

ГЛАСНИК

НЕЗАВИСАН НЕДЕЉНИ ЛИСТ

УРЕЂУЈЕ РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

Година I Број 3.	ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА 50 ДИНАРА ПОЛУГОДИШЊА 25 ДИНАРА ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ТАРИФИ	КРАЉЕВО 28. септембра 1933 г.	Уредништво и администрација Карађорђева 9-а РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ.	Издаје сваког Четвртка
---------------------	---	----------------------------------	---	---------------------------

ПРЕЧИШЋАВАЈМО СИТУАЦИЈУ

У оцењивању наших данашњих политичких прилика ми смо, често пута, површни. То долази отуда што се дозвољава да се „ствари“ развијају по инерцији. У место да се одмах ступи у борбу и да се људи, познати са своје конзервативности и -- у већини случајева, -- ограничених видика, онемогућавају, ми -- који сутра треба да узмемо крмило државе у своје руке, -- седимо скрштених руку и посматрамо их како они и даље воде „ствари“.

То је грех. Велики грех наше генерације, јер тиме дозвољавамо тим и таквим „политичким људима“ да нам кроје капу. Другим речима дозвољавамо им да и даље изграђују нашу будућност по својим застарелим и преживелим концепцијама.

Сваком мало интелигентнијем човеку данас је јасно да се свет налази пред једном великом раскрсницом. Доследни томе ми морамо бити начисто стиме да је и у нашој земљи настало једно ново доба, да су околности друге и да се политички проблеми могу решити успешно само у пуном разумевању тих нових околности. Признавајући тучињеницу као један факат који заиста посто-

ји, онда се -- само по себи -- намеће питање: да ли треба, и у будућности, с обзиром на наступеле околности, дозволити „политичким људима“ да и даље изграђују нашу будућност.

Сви одговарамо: Не. Због тога треба настојати да се сви „политички људи“ одмах елиминирају из јавног и правог политичког живота, јер поред тога што немају предизподицију за прилагођавање новом времену они немају ни основних услова за ма какви јавни рад.

Њихов „национални рад“ и „дуге традиције“ увек су били просто политичко богаћење. На првом месту џеп а „национални интереси“ и друге фразе -- о којима они, често, нису имали ни праву преставу, -- били су увек само застор иза кога се крио неки крупнији трговачки посао.

Због тога нама младима света је дужност и према отаџбини и према народу да се појавимо на политичкој позорници, да ситуацију прочистимо и да пуном снагом станемо у одбрану државних и народних интереса. Јер, не треба заборавити, ми смо сарадници живих а судбина оних који ће после нас доћи.

НА ОМЛАДИНИ СВЕТ ОСТАЈЕ

У оно тешко доба наше народне историје, пре рата, када је наш народ био разапет на неколико страна, раздробљен у неколико држава, и када је већи део нашега народа био под управом туђина, наша народна интелигенција -- вође народне почеше да клону духом, да губе веру у себе, у свој народ, а крв, срце и мозак поче да им трује све више и више вера у свемоћ наших угњетача, вера у њихову несаломљивост у њихову вечност. Наша народна омладина, чисте, непомучене крви, смедрога срца и здравога разума ступа тада на позорницу и Милошевским замахом узбурка ону заспалу,

гробну атмосферу у нашем народном животу. Омладина је била тумач народне душе, омладина је била схватила свој народ, народ је схватио своју омладину. Омладина и народне масе удружише се у једно челично биће о које се размрскало све што је ударило на њега. Тако је извојевана победа 1918 године, тако су побеђени сви угњетачи наше народне мисли, тако је извојевано наше народно Ослобођење и Уједињење.

Омладино, Ти си будућност земље, нада отаџбине. Живот сваког народа биће онакав, велик и славан или жалостан и сраман каквог га створи омла-

дина. Југословенски јунаци који су донели ослобођење говоре нам: „Дали смо своје јунаштво, своје главе и своја срца отаџбини. Извршите и ви своју дужност, улажите сву топлину ваших младих душа све ваше стваралачке силе и способности у раду на културном развоју и уређењу земље, коју смо ослободили и ујединили“. Да је наш народ способан за сваку науку и просвету дао је о томе општих доказа. Од културног покрета Доситеја Обрадовића и Вука Караџића у Србији, од Илирског покрета Људевита Гаја и Станка Врза у Хрватској и Словенији па све до Југословенских културних установа, бискупа Штросмајера у Загребу, наш је народ дао светлих примера, одличних пера на пољу науке и просвете. И све се је ово постигло кроз непрестану борбу под притиском туђинског јарма, који нас је тиштио са свих страна.

Тога је јарма нестало, већ је петнајест година, да се ми грејемо на сунцу народне слободе у новој држави Југославији па је наша дужност да просветом и поуком овај ослобођени народ узгојимо, поучимо и подиђемо до степена других културних народа.

Отаџбина нас гледа с љубављу и надом, али уједно с језовитим очекивањем да ли ћемо оправдати наде народа, који нас је родио и васпитава!

Ко говори о политици, а не брине се за просвету грађана, ко се бори за социјално и економско побољшање а испушта из вида васпитање народних маса, ко више цени палате и новац него морал и врлине; ко наивно верује, да ће отаџбина наћи пристаниште сигурности, мира и среће у страначким програмима, а не у живом раду око буђења народних врела и снага у духовима грађана, ко сматра важнијим имати велике куће па макар у њима становале малене и сурове душе, него ли велике душе у малим кућама, тај доказује или да не позна савремено стање човечанства или да је за њега родољубље једноставна и пушта фраза. Није само нужа човекова као јединице, већ је крајња нужа и државна и народна, да једном схватимо како је дух, извор и врело свега, да желимо ли више реда

и радности, више снаге и јединства, више среће и угледа, треба нам прегнути свим силама око подизања нашега народа и унутарње културе појединаца. Лепо вели Монтескије, да моћ и снага једне државе не стоји у богатству него у значају и моралу њених грађана. Масарик, највећи син братског Чехословачког народа изрекао је велику истину овим речима: „Демократија није само сустав политички него и морални и у првом реду морални.“

И ма колико била једноставна ова истина, коју посведочује људска историја и потврђују велеумови света, нема ипак настојања и брине да би се средствима ваљаног узгоја успоставила морална енергија и снага у душама људи. Још увек не превлађује уверење ни код ширих маса а ни код виших чиниоца, да је човек извор исходите и средиште свега добра као и зла, снаге као и слабости, придизања као и разула па да моћну, угледну и снажну Југославију можемо изградити само на душевно, јаким и крепким Југословенима.

Истом онда, када у том правцу отидне државна управа а и елита нашега друштва, па силе рада посветимо узгојној просвети више него свим другим стварима, истом ћемо онда показати да смо правилно схватили своју патриотску дужност и почели изграђивати неразрушиве темеље Велике Југославије

Иво Грабовић.

Савремене питалице

Када ће се краљевски „победник“, који је већ давно покидао све гвоздене ланце ратства, ослободити онога окова од шаруних дасака?

Кад ће се већ једном овдашња зграда гимназије окречити споља?

Дали општинска вага стоји поред споменила као украс чаршије или...?

О ЕКОНОМСКО ФИНАНСИЈСКОЈ КРИЗИ

(потреба духовног препорођаја)

На сваком кораку како у селу тако и граду, необичном журстрином расправља се о данашњој економско - финансијској кризи. Не само на нашем континенту, него и прекоморске државе преплављене су данашњом кризом; захваћене су подједнако аграрне и индустријске земље.

Одмах после рата биле су цене пољопривредних производа, због застоја у производњи, док се стварне потребе нису подмириле и изгладнели свет потхрањено, високе. Нико тада није гледао на квалитет производа, тим самим што су цене биле високе, изазивале су повећање производње. То је много учинило да се и у чисто индустријским земљама, форсира производња економских производа, што је у односу према аграрним земљама, нагомилловањем истих изазвало - хиперпродукцију, па према томе природно је застој - депресију. Чим се сукобише принципи хиперпродукције и депресије, цене производа су несталне и падају испод паритета стварне вредности, и тим самим чине стање све несншливије. Свима, а специјално пољопривредним производима, цене катастрофално падају, а као битни елемент у обарању пољопривредних добара, нарочито се истиче болшевицичка дампинг, или т. зв. „пјатиљетка“.

На исти начин настаје пометња и у производњи индустријских производа; незапосленост радника расте, и тим самим доприноси да се потрошња пољопривредних производа још више смањи. Нарочито ту поремећеност појачава, презадуженост поједних држава, као и појединаца у тим државама; финансијске се прилике поремећују; неповерење и могућност нових компликација још није искључена.

Из изложеног очигледно је увидети сву тежину и замршеност, односно решења економско - финансијске кризе, и цео свет се озбиљно забринуо: како да се изађе из овог неподношљивог хаоса? Каже се: „дај овамо прирведне, финансијске и економске проблеме, а неће да се води да суша и поплава односи и економске програме. Устале су најмудрије главе да економију светску уреде. И ми видимо шта бива. Из дане у дана све идемо већој кризи и већем хаосу. Зашто? Баш зато што смо сву своју моћ интелектуалну и моралну ставили на оно што телу треба, а заборавили Бога.“

Дакле, на супрот модерној тези: белум омниум контра омнес, све се више увиђа од колике је важности међусобна повезаност и зависност човечанства; убеђење да је једини излаз из претешке ситуације у међусобном споразуму, зближењу, поверењу и духовном препорођају народа

шли па и нашем; ако не због чега, а оно ради профита од њиховог бављења. Кад је реч о дашљацима, да кажемо коју реч о њима. Велики део њихов, сачињавају „еродромци“ како их је назвао писац, „странци“ који вели, „двктирају нешто и дају тон Краљеву. Какав је тај тон? Интересује нас боја његова. Може бити, писац мисли, да ми раније нисмо познавали културан живот човека! Велика је ти заблуда, а она је дошла отуда, што дотични не познаје домове старијих Краљевчана, где ће наћи у главном оно, што је једном човеку потребно, за његов културално телесан живот.

Јасно је сваком, да је капитал, који је држава пласирала подижући националну индустрију, дао Краљеву импулса за живот. „Странци“ су нашли запоглење, а место добило много већи број становника, па постало живље у трговачком погледу, а нарочито у спољном изгледу. Немам намеру никога да вређам, али, рад би да знам

шта су ти „странци“ унели ново, лепше, узвишеније у нашу „учмалу“ паланку, те нам примером показали да се угледамо. Осигурани добрим месечним дохотцима и дневницама, та господа виђају се често, наравно, кад им то слободно време дозволи, по јавним локалима, те на тај начин праве Краљево живљим. То је лепо. Питамо се сад, да ли је то нови тон Краљева?

Непознати писац чланка „Краљево некад и сад“, огрешио се о нас „тезгаше који смо наследчили и у оквиру тога, не радимо ништа на културном и интелектуалном развићу.“

Већине нас је наследило. То је тачно. Али то нам не треба приписивати у грех. За разлику од старих полуписмених трговаца ми имамо нешто школе па мислим да би то требало само похвалити. На овакав начин критиковања, опште сарадње са интелектуалцима, може само да се умањи.

Анонимни писац не познаје Краљево његов развој и ранији живот у њему, па није чудо што овако мисли. Далеко би нас одвело, да изнесемо та излагања о Краљеву, али би се могло препоручити писцу, да упита неког домородца, или боље каквог дошљака који је живео у Краљеву пре и једно време после рата, па би му он објаснио какав је живот био у овој паланци. Нема тога који се није, у сваком погледу, најбоље осећао и понео најлепше успомене

Данас, међутим, ми сви преживљујемо економско-привреду депресију, у чијој се тешкој атмосфери гуши цео народ. У доба такве коњуктуре, а у већини случајева, борба је готово само за опстанак.

После минулих ратова, живот у Краљеву био је безбрижнији. Тада се радило нешто и на културно - просветном пољу. Електрично осветлење имали смо много пре ових ратова; а после у проширеној вароши и појачано. Певачку дружину једну од најстаријих у овда-

шњем округу, Студентско друштво „Полет“ основано са 85 чланова, дилетантско позориште народну књижицу и др. Иницијативу, за обнављање рада соколског друштва, тако исто омладинци су узели на себе. Приходом од приређеног бала са концертним и позоришним делом омогућен је понован рад тога друштва.

Данас, од тих тековина није много остало. Њихов живот је угашен. За узроке у главном зна се који су, али, овде би било мало незгодно о томе писати.

Готово, једина тековина која је остала и успешније ради, то је соколско друштво. Зна се да и оно у нечему рамеље. То друштво има и просветну секцију, која је састављена од девет чланова - интелектуалаца. Интересантна је чињеница, да за 3 године њиховог делања, ништа се није покушало на пољу овог рада.

На жалост, интересовање за културно просветни рад код њих није постојало.

У Краљеву има леп број, тако зване интелигенције. Како би то изгледало, да се ми дућанџије „тезгаша“, дрзнемо и да приступимо оснивању кавве културно-просветне заједнице, кад то не одговара нашем позиву данашњег друштва?

Социјално нижа класа, са материјалистичким схватањима, природно, пропушта то питање компетентним факторима. Према томе иницијатива за такав рад, треба и мора да потекне баш из тих редова интелектуалаца, а ми, колико нам наша способност и оквир делатности налажу, могли би да сарађујемо, ако то господа дозволе.

На жалост и та интелигенција, која би требала да се позабави тим општим, јавним питањима и посвети више духовном животу, исто тако „спава дубоким сном“.

Захвалан уредништву.

Милосав С. Милосављевић
трговац из Краљева

УРЕДНИШТВУ „КРАЉЕВСКОГ ГЛАСНИКА“

КРАЉЕВО

МОЛИМ УРЕДНИШТВО, ДА ПУСТИ У ШТАМПУ У НАРЕДНОМ БРОЈУ ТОГА ЛИСТА, СЛЕДЕЋИ ОДГОВОР НА ЧЛАНАК

„КРАЉЕВО НЕКАД И САД“

Под овим насловом објављен чланак, на другој страни овога листа 14-IX-1933 г., поглавито се односи на нас млађе трговце из чаршије. Стога, хоћу писцу поменутог чланка да одговорим, покушам да његову заблуду побацим и објасним довољно непознавање ствари.

Верујем да је чланак написан у смислу цотстрека наше омладине на агилнији рад, а не у духу увредљивом, циничком и са паланачким пецкањем.

Међутим, поједина излагања и схватања писца, нетачна су и бацају ружну сенку и тешку оптужбу на Краљевчана, а највише на омладину којој је, изгледа по његовом мишљењу, мозак обавијен паучином.

Наведене речи: „девојке у шамијама по корзо-у“, „из нашу малу“, „петкар“, „мржња према странцима“, нису никад биле својствене нама, а за доказ будите ми сведоци бар ви прави Краљевчани.

Ваљани људи, досељеници, увек су сваком граду добро до-

шли па и нашем; ако не због чега, а оно ради профита од њиховог бављења. Кад је реч о дашљацима, да кажемо коју реч о њима. Велики део њихов, сачињавају „еродромци“ како их је назвао писац, „странци“ који вели, „двктирају нешто и дају тон Краљеву. Какав је тај тон? Интересује нас боја његова. Може бити, писац мисли, да ми раније нисмо познавали културан живот човека! Велика је ти заблуда, а она је дошла отуда, што дотични не познаје домове старијих Краљевчана, где ће наћи у главном оно, што је једном човеку потребно, за његов културално телесан живот.

Јасно је сваком, да је капитал, који је држава пласирала подижући националну индустрију, дао Краљеву импулса за живот. „Странци“ су нашли запоглење, а место добило много већи број становника, па постало живље у трговачком погледу, а нарочито у спољном изгледу. Немам намеру никога да вређам, али, рад би да знам

ОМЛАДИНСКИ ИДЕАЛИ И СПОРТ

Често се третира питање узрока кризе родољубивога елана, полета и амбиције данашње омладине. Траже се узроци не забављајући се опширније, већ једноставно прима као тачна констатација: пасивност омладине је факат без дискусије, омладински идеали не постоје више!

То се прима као свршена ствар и, говорећи о узроцима, сви се у главном обарају на спорт налазећи у њему главнога кривца.

Многобројни су они, врло многобројни, који не опажају суштину спорта. Спорт? Та реч звучи у њиховим ушима као име неке игре из њихове ране младости. Ето, мисле они, има људи који се забављују кво дечади. У наше време таквим играма забављало се до шеснаесте године. После тога спремали смо се за људе. А ми додајемо: Сањарили сте, политизирали, мислили на жене, састајали у кафани.

Судећи са пресиром о данашњој генерацији „која се не спрема за људе“ они сматрају да такве деди-

њарије не заслужују иоле озбиљнију пажњу. Како мора за њих да изгледа опскурна, компликована и чудновата данашња епоха! Каква ли је загонетка за њих данашњи нови живот?

Нашој старој, вековима прошлим премореној Европи, потребна је била нова снага за будућа искушења. Нови народни идоли, хероји спорта, указали су нови пут којим треба кренути да би тргли из сна наша преморена и закржљала тела. Ми који смо први ушли у једно ново доба, доба снежних тела, воље и одважности, морамо смело ступати напред. Спортски покрет је снажењем тела постао моћан браник против сувишног еротизирања, кафана и разних перверзитета којима су обичовала прошла доба. Наше време са својом повећаном радиношћу, младинским амбицијама, методама, вољом и новим концепцијама није кикако, како се мисли, дело рата. Оно је дело нове генерације, дела спорта. Спортска генерација га је наметнула, она данас доминира над

оном другом и потчињава је својим животним, спортским концепцијама.

Спортски дух нашега времена поставио је чврст зид међу генерацијама. Уместо да пуне свој мозак нездравом лектиром и јуре за женама, младићи су почели да се баве разним спортовима. Они су јачали своје мишиће, учили се да постану борци кроз живот, одлучни, ваљани, правични и брзи. Смисао за борбу, жеља да постану први, дан победе такмаца, воља за напретком, да увек постигну боље, да надвине сами себе, све то је садржано у њиховоме свакидашњем животу. Дисциплина, ритам, континуитет у напору, уцење тактике и стила, максимум успеха за минимум напор — све то чини драг спортских метода које сада служе за базу целокупне модерне организације данашњег друштва.

Једном речи као дефиницију: Спорт је школа за рад и вољу. Прва од ових полуга која покреће све остале је способност заповедања нашим телом, другим речима способност воље. Воља је психолошка основа и суштина игре, рада и сваког физичког и умног напора. Спорт се најбоље материјализира солидарност, спроводи дисциплина, влада самим собом и вривикара раду. Спорт се мора озбиљно схватити,

јер он не одржава само здраво тело, већ истовремено даје духу снаге и издржљивости, проста је регенератор, ствара нове живости снаге које се морају крунисати успехом, моралним и физичким.

Криза активитета омладине постоји само у болесноме схватању генерација које немају смисла за једно вишестрано васпитање индивидуе. Да би могли користити друштву и да би они тако како то данас изискује велики проблеми одржања и постојања ми морамо изнад свега имати потребну снагу да их примимо на своја плећа. А нећемо их добити пишући сонете и расправљајући и дискутујући о животу романтичарски расположених песника ода и елегја. Треба схватити да живимо двадесет векова након Христа, а то је оно што преживеле генерације не могу да схвате. Оне не увиђају колеричност својих погледа на наш живот и не улазећи у суштину осуђују нас и жале јер више нема омладине из њиховога доба нити златних игара Срба и Турака са каменицама као оружјем.

Данас омладина има сва потребна својства, и она која раније генерације нису имале — али постоји криза разумевања, помоћи и узајамности. Криза старих људи.

Љубиша Петровић
ст. права

КОМУНАЛНА ПОЛИТИКА

(Важност, општине)

Питање о уређењу општине појављује се код нас као акутно — као питање првога реда.

Општина је основа држави и ако је та основа стабилна, онда је цела државна ограда сигурна.

Многи народи нису могли да дођу до срећених односа унутрашњих због тога што ово питање о самоуправи није било правилно решено задовољство народа са управом, вера у сталност правног поретка — све то зависи од тога како функционише прва власт, која се сваког грађанина мора дотаћи и којој сваки грађанин мора прићи. Та прва општинска власт састављена је из више елемената, који има да буду од користи и држави и грађанину те зато ако општине чине добар утисак на грађане, онда се јавља задовољство са политичких стањем и вера у трајност његову. У противном влада неизвесност, склоност ка прављењу нових комбинација.

* * *

Полазећи од ових општих принципа, поставља се питање — у вези са новом општинском управом у Краљеву, — да ли ће — с обзиром на данашњицу и њене специјалне прилике, — нова општинска управа моћи да удовољи свима захтевима који се од ње траже.

Ако би се услови категорисали на две групе — објективне и субјективне, — ствар би изгледала овако.

У субјективном погледу нова општинска управа — изабрана са онако импозантном већином, способна је да реши све комуналне проблеме у вези са Краљевом.

То значи да су личности нове општинске управе и одбора довољна гаранција да ће поћи правилним путем и да ће настојати да од Краљева створе оно што су му природа и држава намениле.

Али, за сондирање терена за то будуће Краљеве и ако је врло важан овај субјективни, моменат — личности које имају да управљају његовом садашњошћу и његовом будућношћу, врло је важан — управо без њега се ништа не може, — и објективни моменат: Материјална средства.

Говорећи данас само принципално о општини, а остављајући поједина питања из наше комуналне политике за идуће бројеве, сматрамо за дужност да напоменемо да се финансије наше општине налазе у врло рђавом стању.

Апстрахујући чињеницу због чега је како је до тога дошло истина је само то: да општина као заједница наша кућа, може опстати и вршити своју редовну функцију само тако ако јој ми, њени грађани, обезбедимо она материјална средства која су јој потребна за извршење њених многобројних функција.

Не учинимо ли то, општина ће доћи у један безизлазан положај и могло би се десити, тада, да изгубимо све оно што је великим напорима стечено.

Да неби дошло до тога, има само једна ствар: да сви испунимо одмах своје обавезе, спрам општине и помогнемо јој да се што пре растерети својих дугова.

У противном ми свесно идемо против Краљева и тиме нашим немаром и нашим несхватљивим ситуације, закопавамо његову будућност...

Баци основних школа среза живог и студеничког на Св. Саву 1924 године растурали су родитељима и гостима у виду плахата отштампану своју „Молбу“ ове садржине:

„Наша молба“

„Ми знамо да нас сви волете. Ми знамо да за нас живите и у нас се уздате.

Ми желимо да љубав и нада Ваша према нама не буду празне. Ми хоћемо да будемо као што су

били они, који од мале Србије створили лепу и велику Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца. А њу су створили: Храбри, вредни и поштовани. Такви ће је само и сачувати. Помозите нам да такви будемо. Помоћ, коју од Вас тражимо, није толико ни скупа. Ми тражимо: да бар пред нама не лажете, да не оговарате, да не псујете, да не говорите ружне речи, да се не свађате, да нисте зли и пакосни да не будете злобни и завидљивци. Тражимо: да

пред нама не хвалите кукавице, среброљупце, леиштине и себичњаке. Причајте нам о јунацима, о поштенима, не хвалите и не цените празно богатство.

Научите нас да волимо своју Отаџбину и њене творце.

У нашим собама не пијанчите и не пушите. Дуван и пиће нам не дајте, у кафане нас не водите.

У кући и на сокаку, као и у школи, треба да видимо и да чујемо само они што је лепо и добро.

Испуните нам молбу, па се на-

дајте да ћемо моћи, кад порастемо, сачувати Вашу личну и општу тековину и велико име: Србин. Неиспуните ли нам молбу, не жалите на нас, кривица неће бити наша.“

На Св. Саву
1924 год.

„Ваша деца“

Истина је: да државу не чини срећном закон, већ васпитање. Рђаво васпитани људи не поштују ни најбоље законе. Према томе време је, да се дечји захтеви изнети у овој молби — испуне, али широм целе отаџбине.

Х. В.

УЗГРЕДИЦЕ

У малим огласима једног великог секимског листа запазили смо следеће интересантности:

„Човек зрелијих година, ожењен, без деце, прилично углађен и одлично ситуиран, тражи завослење. Најрадије би ступио у народну скупштину као — посланик.“

* * *

„Трговац млађих година, леп, члан разних одбора и хуманог друштва „Бећарски порез“ оженио би се. Рефлектирају могу искључиво — хермафрудити!“

* * *

„Народни посланик, здрав, снажан, релативно млад, код кулантиног друштва доживотно би осигурао свој — мандат!“

* * *

Распуштеник, директор једног великог завода, окретан и феш, одличан козер, има добро срце и удобан ауто, због несреће у браку жели познанство племените особе — утехе ради!!

Хроника:

Стара прича

Причао ми пријатељ, да је њему отац причао, како је од свога оца чуо, да је неко, некад и негде причао, како је у време Пљакново живео у нашој вароши некакав пијанац, који је свакога дана кроз чаршију тако страшно псовао, да су честити људи још од ране

зоре морали уши запушавати памуком.

Шта све, кажу, није рађено да се томе злу на пут стане! И молили су, и претили, и чашћавали, и кажњавали, па опет ништа. Пијанац се напије па псује ли псује. И Бог свети зна докле би он тако псовао, да се једног дана три пута узастопце не намер... на зло и прекиде. Прекиде, кажу, као да никад псовао није. А ево како је то било.

Залутао он однекуд у касарну па почео онако по својски да псује. Псује он, кажу, псује, док ти га некаква капларчина не сподби па о ледину и стаде да меси. — Ха вели — јеси ли ти командир овде па да смеш псовати! И, кажу, да грешни пијанац брзо не умаче, она разљућена капларчина могла је од њега свашта начинити.

Таман он онако испребијан дошао мало к себи, а ђаво га нанесе у гимназију. Ушао он у гимназију и тек почео да креше, а служитељи га дограбише за цешеве да избадише на улицу. — Марш — веле — нисмо ми овде желни псовки!

Почеша се, кажу, пијанац, опина модрице, па куд би него у срез да се жали код власти. Тетура он уз оне басамаче и псује ли псује, па таман што се некако искобеља на врх, а пандури дрекнуше: — Ух, битанго, ми мислимо иде неко! Па га и они лепо сподбише и још лепше почестише.

— И ето — заврши пријатељ — од тога дана, хвала Богу, у нашој чаршији нема псовача.

НЕШТО О ТУБЕРКУЛОЗИ

О туберкулози је толико писано да човек неби стигао за живота бар донекле темељито све да прочита кад би се само томе посветио. Писано је стручно за народ. Па ипак мали је број и међу школованима који имају тачну претставу о преносењу и примању туберкулозе а да и не говоримо о живљу са села. Народ тврдо верује да туберкулоза није заразна болест већ да се добија услед брига, глади и других по организам неповољних околности. Често ћете чути: „Од саме трипије доби ову болест“. Има ту и истине али о томе доцније. Нама је стало поглавито до тога, да овим чланком упозоримо да је туберкулоза веома заразна болест, то примерима поткрепимо и на тај начин извесне заблуде разбијемо као и на један ефикасан начин борбе против тога по народ веома опасног зла укажемо.

Туберкулоза је заразна болест и има свој бацил људске туберкулозе и туберкулозе код говеди. Важно је знати да постоји туберкулоза код говеди и да је она и за човека

заразна. Краве од туберкулозе болесне најчешће оболе од туберкулозног запаљења вимама те је њихово млеко по човека опасно — нарочито по одојчад. Даља особина туберкулозних бацила је да су веома отпорне изузимајући сунчевих зрака Отуда она изрека: „Где сунце није ту се туберкулоза крије“.

Како се туберкулоза преноси? Од многобројних начина навешћемо само неколико најважнијих. Први и најважнији је помоћу ситних капљица, које постају кад туберкулозни болесник кашље или говори. Те капљице се раздвајају на растојању од 2 метра и у њима су садржане клице ако је болесник позитиван, то јест ако у његовом испљувку има туберкулозних бацила. Јер сваки туберкулозни болесник не мора имати у испљувку бацила. Даље долази употреба ствари којима се болесник служио као: марамица, постелне ствари, прибора за јело и т. д. Даље би било удисање собне прашице, собе, у којој је болесник лежао и по чијем је поду свестрано пљувао. Јер у тој прашици има

туберкулозни клица из исушеног, и у прах претвореног испљувка. Улична прашина је мање опасна пошто сунчеви зраци убијају највећим делом туберкулозне клицице. Као још један важнији начин навешћемо путем животних намирница. Наслеђе од родитеља туберкулоза практично скоро не постоји. Може и тешко туберкуозна мајка да роди потпуно здраво дете, које не остаје кроз цео живот здраво ако се укљони из закужене средине.

Као што смо изложили највећим делом туберкулозне бактерије су развојене и ми их удишемо. Шта се догоди кад уданемо довољан број туберкулозних бактерија? Ствара се на месту, у плућима на коме оне падну мало туберкулозно запаљење. Од овога даље обеле жљезде око одушника на оном месту, где се овај рачва у две веће душнице. Слично као кад имамо загађену рану на нози па отекну и боле жљезде у препони. Морамо ли увек инфицирати да опазе да је инфициран? У највећем броју случајева не! Ето, ту су по нашем мишљењу лежи трагедија. Туберкулоза је хронична инфенциозна болест, која је веома потајна и зато нас лови свакога дана све више и више. Шта бива даље пошто смо се инфицирали? Бактерије остају инфекциозне у жљездама низ година. У организму се стварају промене као реакција на отрове, који од бактерија прелази у крв-организам је постао друкчији алергичан. Ако је организам отворан — што се постижева добром храном, умереним животом, одмором, хигијенским станом и т. д. — он ће инфекцију угушити стварањем ожилка око оболелог места или закречавањем и т. д. Појаве ли се већи захтеви од организма као: трудноћа, порођај, дојење, тежак и дуг рад и др. или наступи ли слабљење организма услед слабе хране, рђавог стана и т. д. — надмислимо организам не постане и болест ће почети после неколико година од дана инфекције да се шири и тек тада и за ланка манифестије. Лепо зашто туберкулоза изгледа, привидно неинфекциозна и зашто народ привидно има право кад тврди да се она добија од брига, напора и т. д. Све што слаби отпорност од туберкулозе инфицираног организма претвара скривено туберкулозно обољење у једну и за ланка јасну форму. Овде спадају и инфекциозне болести код деце нарочито мале богиње и велики кашаљ као и грип и друге болести код одраслих.

Како да се са успехом боримо против туберкулозе? Лечењем? Не! Лечење је скупо, обично дође доцкан и у том случају даје слабе резултате. Ако ипак у медицини то код туберкулозе треба ону народну изреку применити: „Боље је спречити него лечити“. Треба пронаћи све изворе туберкулозе — а то су клицноше — и укљонити их. Јако је упатљиво да се туберкулоза код нас не претира као инфекциозна болест чије је пријављивање обавезно. У Немачкој, Аустрији, Чехословачкој и другим већим земљама уведена је санитарска служба под именом: „Старање о кретању туберкулозе (Tubersorge)“. Задатак ове је да пронађе све туберкулозне да их достави надлежним одељењима где се изврши клинички рентгенолошки и бактериолошки преглед над њима па се они према резул-

тату прегледа даље упуњују у болнице за туберкулозне или у лечилишта — дакле као опасни издвајају из средине по којој су опасни. Према једном извештају професора Нембруха из 1929 год. умрало је у Немачкој 200 на 10 000, становника у години 1929 од туберкулозе а тај је број пао на 100 — дакле за 50% мање што представља сјајан успех благодарећи једино одличној организацији на сузбијање туберкулозе и отварању нарочитих одељења за тешко туберкулозне уз сваку болницу и подизању безброј лечилишта.

Да је туберкулозни клицноша највећа опасност по околинду навешћемо један пример. Сељак један из оближњег села, стар око 56 год. женио се двапут. Прва му жена умрла од туберкулозе. Он је „здрав“ само што кашље „зрело“. Друга жена бледа, мршава жали се на прободу и плује повремено крв. Једно дете од 11 година лежи на смрти од туберкулозног запаљења мозданих опни. Друго дете од 5 година има запаљење плућне марице с водом — дакле туберкулозно. Треће дете од 3 година је блело има безброј увећаних жљезда око врата и по телу и оболење очигледно. Дакле, и оно туберкулозно. Пут заразе је јасан: прва жена умрла од туберкулозе, инфицирала мужа а овај другу жену и 3 деце од ње.

На основи горе изложеног наш задатак на успешном сузбијању туберкулозе био би укратко следећи:

1) Треба неизоставно туберкулозу увести у ред заразних болести чије је пријављивање обавезно.

2) Треба уз свилу болницу отворити по једно одељење за тешко туберкулозне где би они могли бити изоловани и на тај начин као опасни по околинду укљонити. Ова одељења могла би бити подигнута у виду барака као што је случај у неким болницама у Бечу, где су ратне болнице претворене у одељења за туберкулозне. Ово не би много коштало.

3) Треба подизати што више лечилишта као што је оно у Сурдулицу.

4) Дакле и најглавнији задатак би пао на лекаре, који би морали у кругу своје делатности свакога клицношу пронаћи и упутити у одељење за туберкулозне. За лекаре би се морало увести обавезно микроскопско прегледање испљувка уз најмању награду или бесплатно.

5) Увести детаљан и свестран преглед школске деце а нарочито сумњиве. Сумњиву децу прегледати помоћу рентгена и биолошких метода на у случају обољења послати децу у нарочита лечилишта, где би била и настава удешена да деца не данубе.

6) Обавезно два пут у години прегледање наставника и њиховог испљувка нарочито сумњивих.

7) Држати што чешћа јавна предавања у којима треба једнако подвлачити да је у сузбијању туберкулозе једино користан и успешан начин сачувати се. Крајње је време да и сељаци увиде да је врло паметно свако хронично кашљање и проширење плућа са сипњом код старији смарати за туберкулозно обољење и од таквих особа одвајати децу а не њима их давати на чување.

Др Јовић

Сећање на 30 септембра 1915 г.

Наш пети противавионски дивизион у Краљеву прославља у своје кругу касарнскоме у суботу 30. окт. м.ца своју славу, као сећање на дан, када су наши артиљерши, без специјалних оруђа и модерних нишанских справа, онако „од ока“ срушили први непријатељски аероплан изнад Крагујевца.

Наши симпатични „контра-авионци“ са својим домаћином и командантом г. Манолом примаће тога дана честитања у међу својих колега из девет стотина петнаесте, који су се голоруке хватали у коштан с науружаним непријатељем и савлађивали га ко Давид Голијата.

30. Септембра 1915 остаће

дубоко у сећању свакоме Крагујевчанину. Дан панике, ужаса и најзад слава и весеља! Непријатељски авиони долажаху из дања у дан слободно и дрско, летећи изнад самих кровова крагујевачких и бацаху огромне разорне бомбе, које су читаве улице претварале у рушевину и убијале мирно грађанство Србном, важни војни објекти беху нетакнути. Али једног дана и њих би нестало с лица земље, да се наши артиљерци не досетише јаду. На брзу руку формиране су две батерије, једна хаубична, заплењена, друга пољска, адаптирана за гађање под мало већим углом. Ипак је све то било врло примитивно, и далеко од данашњих одбранбених сретстава. Али је било „срце у јунака“ — оно што је нашу војску увек уздизало над осталима.

И кад једног дана, баш 30 септембра, дрски непријатељ дође с неколико авиона и по обичају осу пакао на варош, грмуше наши артиљерци с Метиног брда и Становљанског поља и у ваздуху наста метеж.

Непријатељ изненађен поче бежати у висине, али га наши стигоше. Хаубично зрно, бачено „из ока“ једнога каплара рођеног ту негде око Трстеника, прснуло је посред непријатељског авиона и овај у пламену почео да пада изнад саме вароши. Остали непријатељски авиони, окренуше репове и нададоше у дивље бекство, праћени непровидном ватром наших

топова — све док су их зрна могла достигати.

И ако је за грађанство било много опасности баш од парчади наших граната, ипак све живо беше изашло из подрума и кућа да види срушени непријатељски авион и да му се свети. Али тамо на сред главне улице, изнад Саборне цркве горели су само остаци обореног авиона са два печена леша, према којима је свет осећао једино сажаљење и поштовање, које се одаје мртвици. То беху један Бечлија, официр са „фон“ и један немачки унтерофицир — пилот. Њих сахранише на војничком гробљу са свима почастима (јер је непријатељ „непријатељ“ само док је жив), а остатке авиона пренесоше у В. Т. Завод, овде их је стручна комисија прегледала и утврдила да је авион оборен зрачне хаубичке батерије са Становљанског поља.

Од тога дана Крагујевац је био поштеђен тако честих дрских посета из ваздуха. Долазио је и после тога, али опрезно и на толикој висини, да се авион дуго морао голим оком пратити на небу. Разуме се, тада је већ био мање опасан, ма да су га наши артиљерци стално држали „на око“ и с времена на време давали му „гас“.

Ово неколико реди нека послужи као сећање и захвалност, коју дугујемо тим херојима, чији данашњи другови, наши будући браниоци, прослављају тако скромно своју значајну славу у суботу 30. окт. месеца.

Важност социјалног осигурања

У Вашем цењеном листу „Краљевски Гласник“ бр. 1 изашао је чланак Под насловом:

Општина и радничко осигурање

Како се из поменутог чланка види, писац чланка апелује на општине, да извршује радничко осигурање и наводи да од тога осигурања, општине имају велике користи т. ј. растерећују свој буџет.

Тачно: да је осигурање радника корисно, али само за оне раднике који су упослени на опасном послу, или који болују од неке болести која се дуго лечи а не смета му да ради. Али за општине ту не може бити никакве олакшице.

1. Стога што сада влада општа незапосленост те ни радници нису запослени све што требају немају, од кога другог тражити већ од општине, јер уред не осигурава незапослене раднике нити им шта даје. А општина како писац апелује ако буде плаћала осигурање за све незапослене, платиће сигурно 3 — 4 пута више него што им као помоћ даје, јер наш радник без превелике нужде не иде на општинска врата.

2. Стога што радник од уреда прима помоћ само док је осигуран, ако није био бар шест месеци осигуран, у години у којој помоћ прима помоћ не може добити. А радника који су стално запослени сада је врло мало и они су осигурани,

А много велики је број радника који нису запослени ни 6 — 10 дана у месецу и то недељно по 1 — 2 дана и тако упослен радник не може се осигурати јер да је и највећом надницом плаћен мало му је за живот.

3. С тога што ни један радник који болује од неке теже болести не може бити упослен а и онај радник који је болестан на покуша да се преко неке фирме осигура и фирма прими да плаћа његово осигурање у уреду га одбијају јер знаду да је болестан и да се осигурава да би добио уредско лечење, већ га шаљу општини. Мишљења сам, да је корисније апеловати на послодавце да они помогну општини да незапосленим радницима пруже помоћ, него да се — под оваквим условима, — осигуравају.

„Један радник“.

ПРЕТПЛАТУ ЗА КРАЉЕВСКИ
ГЛАСНИК
прима уредништво — улица
Карађорђева 9-а

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

ПАЖЊА

Скреће се пажња г. г. читаоцима и претплатницима да смо трећи број „Гласника“ штампали на шест страна и даће мо увек када за то буде било могућности: материјалне и сарадничке и у будуће чинити. Јер никаква материјална корист неће нас руководити да на овоме деликатном послу течемо себи ма каква материјална блага, већ ћемо служити само на корист нашем граду и целом срезу.

Лист нема никакве бенефиције осем прихода од претплате и распродаје. Дужност је сваког правог грађанина и искреног пријатеља да лист пропацира и у најшире слојеве — грађане ове вароши и наших села — да га сви читају. Јер не тражи се нарочита материјална жртва, доста је да сваки грађанин у недељу дана уштеди на кафи, пићу и дувану само један динар за Гласник, паће на тај начин бити осигурата његова егзистенција

Воље и енергије имамо и за овакав један користан подухват, а кривица наша не ће бити ако се рђавим схватањем читалачке публике лист угаси, и тиме дамо доказа да наш град заиста нема смисла за више и племенитије идеале.

ИСПРАВКА

Објављена вест да је ликвидиран спор између овд. општине и цркве не одговара у свему истини. Јер општина и ако је пристала на поравнање са црквом ипак је одустала од погодбе, па према томе и спор је још у важности.

Овакве и сличне ствари само руше углед нашем граду, па је желети да се нађе компромисно решење ради ликвидирања овог спора.

Нова школа.

У селу Обрви путем добровољног прилога подиже се основна школа и већ је озидана а ускоро ће се и покрити.

ГИМНАЗИЈА

У нижу четвороразредну реалну гимназију уписано је за ову школску годину 488 ученика-ца.

Велики прираст омладине за средње-школско образовање захтева да се у Краљеву у најкраћем времену образује пуна осморазредна реална гимназија. А да би се то постигло треба имати мало више воље и самопожртвовања; Умањивањем личних прохтева и убитачних традиционалних обичаја створило би се такав фонд да би се призна за мисао могла остварити.

Реновирање Епископије.

Општински одбор решио је, да одмах у режији изврши оправку зграда: епископског двора и црквеног суда, како би се Епископија у најкраћем времену преселила из Чачка у Краљево-Жичу.

Освећење дома

Ускоро ће се на свечан начин обавити освећење, општинског, задружног и певачког дома у Мрсаћу, које су агилни сељаци подигли о свом трошку.

Неопходна потреба

У селу Рибници постоји неопходна потреба за отварање трећег одељења основне школе. Са мало више воље и енергије циљ ће се постићи, а општинска и школска управа најбоља је гаранција да ће се ускоро доћи до жељеног циља.

Несрећан случај

Живорад Матић, артиљеријски поручник из Петроварадина, нехотично убио је из револвера свога посланог редова Милорада Милићевића, из Жиче.

Указана част.

Ових дана аеродром у Краљеву посетио је Њ. Краљ. Височанство румунски принц Никола са аеропланом.

Грозно убиство.

Радојко Рачић кречар из Брезовице у намери да убије свога ортака Богољуба Дурлаковића из Грачаца, убија с два револверска метка Миодрага Младеновића из Грачаца.

Рачић је ухапшен и признао је свој злочин.

ОПОМЕНА

Порески обвезници, који не буду исплатили последњу рату порезе до 1 октобра, обавештени смо, да ће се наплата вршити егзекутивним путем.

ПАРАСТОС

На Крстов-дан у овд. цркви одмах после службе божије, одржан је заједнички парастос члановима и утемељачима наше реалне гимназије, женске радничке школе и певачког друштва „Св. Сава“, на коме је учествовало многобројно грађанство и на тај начин одало достојну пошту ктиторима и приложницима ових борисних установа.

Успела приредба Шах-Клуба - Краљево.

Пред великим бројем публике, што је најбољи доказ колико је шах омиљен међу овд. светом, одиграо је наш шаховски мајстор из Београда г. Недељковић у петак 22 ов. м. у овд. хотелу „Европи“ једну симултану утакмицу са 14 играча шах-клуба - Краљево. Утакмица је почела у 20 ч. и трајала је пуна три сата. Резултат је очекиван са нестрпљењем Маса публике која се окупила око играча са задовољством је пратила ток игре.

Први играч предао се у 21⁴⁵ ч у 22³⁵ ч. успело је г. Рашићу М., суд. припр. да реми-

зира партију. После 20 минута ремизирао је г. Цветковић. Најдужа је борба трајала са г. Николићем К. ср. приставом, који је у 23¹⁰ ч. успео да партију одлучи у своју корист.

После ове утакмице Госп. Недељковић одиграо је још неколико појединачних партија. О нашим играчима веома се ласково изразио и признао је, да није очекивао тако јак отпор, поготово после игре у Крушевцу где је од 16 партија добио 15, а свега једну ремизирао.

Међу публиком примћени су г. потпуковник филиповић, кап. Дачим са г-ђом, г. Кожетић и др.

Потврда канд листе у Ушћу.

Срески суд у Рашкој под Бр. 7252 од 25. септ. 1933 г. потврдио је листу за изборе оп. одборника у оп. Ушћанској ср. студеничког на којој је носиоц г. Милутин Платојевић трг. из Ушћа, а на чијој се листи налазе истакнути за одборнике највиђенији грађани те општине.

Листа је Југослов. Националне странке.

СПОРТ

„Раднички“ — „Морава“
3:1 (1:1) за Раднички.

Прошле недеље у наставку за првенство западно моравске Жупе одиграли су утакмицу на Ибровом игралишту овд. клубови Раднички и Морава у којој је победила срчаност и смишљеност младих „Радника“.

Јак ветар је ометао техничку игру навале Радничког која није умела да цени јачину својих шутова низ ветар — те Морава постиже свој први и једини гол сметеношћу голмана Радничког — пред крај полувремена изједначаје лепо планираном лоптом Вукота центар Радничког.

После промене голова Раднички смишљеније игра али покретовани Моравци добро изваљују и држе у опсади, противников гол читавих 15 минута но слабо пудани не реално илудују многе шансе Раднички се отима и ни једну фору центар халфа — полутка Влада постиже вођество. Овим голом Раднички узима команду и поштрува темпо на исти играч получује још један — последни гол.

Раднички је лепше и смишљеније играо — и његови победи је заслужена.

Најбољи играч на терену је центар халф Радничког „Гргуга“ — он је свуда и на сваком месту.

Судија Тричковић из Крагујевца добар.

1-X-33 (недеља) за првенство западно моравске Жупе на Ибровом игралишту у 15 и по часова саставу се „МОРАВА“ и „ЖИЧА“.

У прошлом броју „Краљ. Гласник“ штампан је извештај са утакмице Ибар — Жича 8:1 за „Ибар“ — који је потписан мојим иницијалима, изјављујем да штампани извештај нисам ја написао. А. С. Глигорић

ИВО ГРАБОВАЦ, суплент.

ИЗ НАЦИОНАЛНЕ ЛИТЕРАТУРЕ.

АУГУСТ ШЕНОА

Зар није у овим речима Шеноа као највећи Југословен, зар се не осећа у њему она једна и велика жеља заједница свих нас Јужних Словена? Зар није величина духа онда 1860 мислити на овако широко и велико Југословенство? Неби ли било вредно да се трезни и разборити људи истока и запада договоре, па да престане ова жалосна распра племенска, која се данас пролиће кроз народни живот, да се сваки онај који озбиљно мисли и осећа и види даље мора препасти од

свега тога, говори но у венцу 1878 год.

По своме менталитету Шеноа је члан младе напредне, оптимистички диспониране боржуазije која након слоушеног феудализма хоће да сасвим у своје руке преузме водство народних послова, да покрене живот у сваком погледу. Он фанатички верује у моћ просвете у моћ културног деловања и шире масе. Он је потпуни демократа, који верује у снагу кука, у његове латентне способности, те према томе и раз-

вија свој рад. По својим главним обележјима Шеноа је тендициозан књижевник, који је писао зато, јер је хтео да својом књижевношћу оствари једну мисију. Он је хтео да подигне свој народ, да га освести, да мане прошлости, поправи, да буди у њему смисао за све што је лепо добро и племенито. Шеноа хоће да унесе у нашу средину, која је по његову мишљењу украшена од застарелих ауторитета и сумртва од немодерног и неактуелног схватања културних задатака Шеноа је по својој продуктивности плоднији него иједан наш књижевник и прије и послије њега, огледао се на толиким подручјима као мало тко у нас. Прилике у којима је Шеноа радио радио,

биле су тешке; читалачка публика малена виши слојеви друштва задојени немачким духом презирући домаћа културна настојања, у власти немар или чак ометања вишим прегнућа. Сви амбициозни људи дају се у ово доба на политику, где се лакше долази до гласа а и до новаца. Шеноин књижевни рад у свим својим странама јединствено је прегнуће да се дигне душевни ниво нашега друштва и да се омогући јачи духовни замах Шеноа је био темпераментан човек, сав у покрету интересом за све актуелне јавне послове с много знања, с много знања, с потребом активности, и он је почео да пише у „Позор“.

— Наставиће се —

ПОМОДНА ТРГОВИНА

Радомир Ст. Јовановић
 „БУКАРА“

Препоручује врло велики избор женских МАНТЛОВА, КАПУТА и ГУМ-МАНТЛОВА као и мушких и дечијих ОДЕЛА капута црних од ЛАСТИКА и ШТОФА у боји, МИКАДА, КАБАНИЦА ОД ГУМЕ. Све ове артикле искључује из даљег вођења па их зато даје по невероватно ниским

ценама;
 ЗА ГОТОВО А И НА ОТПЛАТУ.

користите прилику.

1-1

НОВО НОВО

МАНИФАКТУРНО
 ПОМОДНА ТРГОВИНА

КОД

„МЛАДИЋА“

Препоручује за Господу и Даме

ВЕЛИКИ ИЗБОР

Свилених, вунених, и памучних тканина, у најбољем квалитету и по данашњим укусима.

ВЕЛИКИ ИЗБОР ГАЛАНТЕРИЈЕ и ПАРФАМЕРИЈЕ

ФАБРИЧКА ДОБАВА

„Цене солидне“.

И зато сви само код

„МЛАДИЋА“

је модерна трговина

1-4

ИЗВОЗНИЧКА ТРГОВИНА

Живко Буњак и Синови
 — КРАЉЕВО —

Купује у свим количинама и плаћа по дневној цени све пољопривредне и сточарске производе а нарочито

Шљиве рукобранице и шљиве за пекмез.

ИЗ КОЛОНИЈАЛНО - БАКАЛСКЕ И ДЕЛИКАТЕСНЕ
 ТРГОВИНЕ

ЉУБИСАВА В. ЂОКИЋА -- Краљево

Телефон Бр. 12 основана 1905 год. Београд: Љубисав В. Ђокић.

Увек на стоваришту младог и зрелог КАЈМАКА и сира 1. квалитета. Шаље се поштом од 3, 5, 10, 15 и 20 кгр. возом од 20-200 кгр. у чабровима сваких 7 дана као и осталу колонијалну-деликатесну робу по најнижим дневним ценама.

1-2

Радомир Ст. Јовановић
 „БУКАРА“

Препоручује за наступајућу сезону велико стовариште МАНИФАКТУРНЕ, ГАЛАНТЕРИСКЕ, ПЛАТНАРСКЕ - КОНФЕКЦИОНЕ РОБЕ, по најповољнијим ценама.

1-1

ХОТЕЛ
„СРПСКИ КРАЉ“
 — ЧАЧАК —

Преко пута среског и окружног суда, гимназије, среског начелства и црквеног суда

ПРВОКЛАСНИ И НАЈУРЕЂЕНИЈИ ОВДАШЊИ ХОТЕЛ препоручује путницима и осталој господи модерно уређене собе, **ТАКОЂЕ ПРЕПОРУЧУЈЕ ПРВОКЛАСНУ ДОМАЋУ И СТРАНУ КУЈНУ.**

ПРИМА АБОНИРЦЕ ПО УМЕРЕНОЈ ЦЕНИ.
 Свако вече концертира првокласни салон цаз - оркестар.

СВАКО ВЕЧЕ ДАНСИГ.

Скуп отмене публике.

Купатило.

Телефон.
Дир. хотела

1-2

Домаћи производ

Домаћа роба

ИНДУСТРИЈА ВУНЕНИХ ТКАНИНА

ВЛАДА ТЕОКАРЕВИЋ И КОМП. -- Параћин

Производи све мушке и женске штофове најбољег квалитета и најмодернијих дезена, за даме, господу, официре, финансије, железничаре, полицајце као и друге, продаје по ниским фабричним ценама.

Ко жели у Краљеву и околини искористити ове цене може се обратити доле потписатом ради прегледа колекције и то сваке суботе и недеље било у мом стану или у радњи Браће М. Стефановић а по жељи и на захтев посећује муштерије у њиховом стану.

ЗАСТУПНИК,

ДУШАН Л. СТЕФАНОВИЋ

1-3

КАНДИДАТИМА
 ЗЕТСКЕ И ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ
 ПРЕМА ПРОПИСИМА ЗАК. О ОПШТИНАМА ИЗРАДИО САМ

КАНДИДАТСКЕ ЛИСТЕ И ПРИСТАНКЕ
 КОЈЕ СУ КОМПЛЕТИРАНЕ СВЕ УЈЕДНО ЗА
 СВАКОГ КАНДИДАТА.

Листе се могу одмах добити поштом доплатом ако их поручите у књижари и штампарији
ЧЕД. М. МИЛОШЕВИЋА - Краљево уједно извештавам општине да имам израђене **ЖАЛБЕ - СПИСКОВЕ** и т.д.

Поруџбине шаљем кандидатима и општинама у свим бановинама.

Све изборне плакете израђује штампарија
ЧЕД. М. МИЛОШЕВИЋА -- Краљево
 ПО НАЈНИЖОЈ ЦЕНИ.

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

Д-р ДАВИД ЕЛИ
 санитарски капетан

Ординира и за грађанство у своме

СТАНУ

преко пута хотела „Југославије“ — Краљево.

1-4

Претплаћујте се на
„Краљевски Гласник“